

BEZBARIÉROVĚ PŘÍSTUPNÉ PROSTŘEDÍ

Prostředí, ve kterém se mohou **samostatně a bezpečně** pohybovat osoby s dočasně či trvale sníženou schopností pohybu a orientace (včetně těhotných žen a seniorů) a osoby s mentálním postižením, dále osoby s dětskými kočárky a doprovázející děti do 3 let, případně osoby přepravující těžká či objemná zavazadla. Pro mnohé z nich je bezbariérově přístupné prostředí zásadní podmínkou k samostatnému a plnohodnotnému životu.

- Bezbariérovost se řeší pro **pozemní a dopravní stavby**, obecněji se dotýká také využití veřejného prostoru a organizace dopravy.
- Na všech úrovních **práce s veřejným prostorem**, a to i mimo proces výstavby, jsou zásady bezbariérového užívání praktickým návodem k tomu, aby byl výsledek přístupný, pohodlný a bezpečný **pro všechny**!
- Je lepší se včas poradit, než bojovat s novými bariérami!** Zkušenost ukázala, že je vhodné konzultovat záměr již ve fázi studie – hledat bezbariérová řešení v „hotovém“ prostoru může být později nepřekonatelným problémem.

ČKAIT poradenství pro bezbariérové řešení staveb pro zrakově postižené
www.ckait.cz

SONS ČR Metodické centrum odstraňování bariér
www.sons.cz/bariery

POV
www.presbariery.cz, www.pov.cz

NIPI, Krajské konzultační středisko Praha
www.nipi.cz

NRZP ČR
www.nrzp.cz

Objímat se se stromy může být uklidňující – nikoliv však u slepecké vodicí linie!

Opravdu bych potřeboval nastoupit do svého auta a odjet... Na rozdíl mezi parkovacího místa záleží!

Dostatečně velký manipulační prostor, alespoň v minimálních rozdílech daných právním předpisem, zaručí bezproblémové bezbariérové užívání.

Hmatový prvek musí být pro uživatele rozpoznatelný – potřebný hmatový kontrast zajistit hladká rovná dlažba o rozdílech min. 20 x 20 cm. I sražené hrany jsou chybou!

www.praha.eu
www.ckait.cz
www.sons.cz/bariery
www.presbariery.cz
www.nipi.cz
www.nrzp.cz

BEZBARIÉROVOST JAK NA TO?

U překonávání výškových rozdílů na pěší komunikaci zákon dovoluje stupeň o výšce maximálně 20 mm. Každodenní zkušenost vozíčkáře ale hovoří jasné: 0 mm všude, kde je to alespoň trochu možné!

Hmatové prvky podávají nevidomým a slabozrakým osobám informaci o prostředí, kterou ostatní získají jediným pohledem – v tomto se ale nevyzná nikdo!

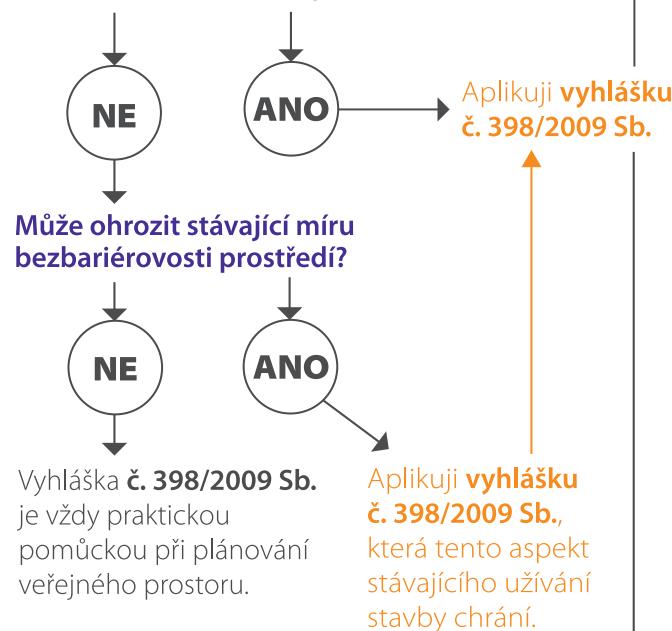
INVESTUJME DO BUDOUCNOSTI BEZ BARIÉR

www.bezbarierova.praha.eu

Odehrává se plánovaná změna v režimu zákona č. 183/2006 Sb.?

DOPRAVNÍ STAVBA

důraz kladu zejména na bezpečnost uživatele a zaměřuje se na tyto aspekty:

- průchodnost pro pěší
- průchozí profil na pěší komunikaci (šíře, podchodná výška)
- sklon pěší komunikace (podélní, příčný)
- výškové rozdíly pochozích ploch
- vodicí linie
- hmatové prvky (přípustné jsou pouze certifikované materiály)
- povrch pěší komunikace
- akustická signalizace přechodů pro chodce
- délka přechodů pro chodce a míst pro přecházení
- přístupnost všech nástupišť u zastávek veřejné hromadné dopravy včetně dopravních terminálů
- sdružená vyhrazená parkovací stání (pozor na počet, rozměry a bezbariérovou přístupnost z pěší komunikace)
- informační a orientační systém

Při pohybu v prostoru vnímáme své okolí především zrakem, sluchem a hmatem. Aby bylo prostředí bezbariérově prostupné, je třeba sdělovat potenciálnímu uživateli **zásadní informace alespoň dvěma** z těchto tří způsobů – **vizuálně, akusticky, hmatově**.

BEZBARIÉROVOST V PLATNÉ LEGISLATIVĚ

Zákon č. 183/2006 Sb. (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcí **vyhláška č. 398/2009 Sb.** (bezbariérová vyhláška), která v konkrétních bodech činí závaznými vybrané části českých státních norem (ČSN 73 6110, ČSN ISO 3864-1, ČSN EN 81-70, ČSN EN 81-41, ČSN EN 81-40, ČSN 73 6425-1, ČSN 73 5710, ČSN 73 4301).

Bezbariérové užívání staveb. Metodika k vyhlášce č. 398/2009 Sb. (Zdařilová, R., 2012)

Při územně plánovací a projektové činnosti, umisťování, povolování, provádění, užívání a odstraňování staveb dle zákona č. 183/2006 Sb. je plnění požadavků na bezbariérovost povinností!

Zodpovědnost za bezbariérové užívání stavby nese:

- **Projektant** (autorizovaná osoba) ručí za správnost projektové dokumentace ve fázi územně plánovací a projektové činnosti.
- **Státní správa** (stavební úřady) ručí za splnění požadavků bezbariérovosti při umisťování, povolování, provádění, užívání a odstraňování staveb.
- **Stavební firma (zhotovitel), stavební dozor** ručí za splnění požadavků bezbariérovosti při provádění stavby.
- **Vlastník a správce** ručí za plnění požadavků bezbariérovosti po celou dobu životnosti stavby.

Pro bezbariérové užívání staveb v transevropském konvenčním a vysokorychlostním železničním systému platí nařízení č. 1300/2014/EU, o technických specifikacích pro interoperabilitu týkajících se přístupnosti železničního systému Unie pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

POZEMNÍ STAVBA

zaměřuje se na tyto aspekty:

Přístup k objektu

- identifikace budovy při vstupu zvenčí, bezbariérová dostupnost vchodu, vnější dopravní vazby (přístupnost zastávek MHD, pěší obslužnost, vybavenost sdruženými vyhrazenými parkovacími stáními)
- vstup do budovy: typ dveří, šíře dveří, směr a síla otevírání, výška a provedení madel, přidružený manipulační prostor

Horizontální pohyb v objektu

- vstupy do jednotlivých prostor (typ dveří, šíře dveří, směr otevírání, výška a provedení madel, manipulační prostor)
- nečekané překážky v prostoru (podchozí výška, průchozí profil, skleněné výplně)
- prioritně přirozená vodící linie
- povrchy
- výšková dosažitelnost a dohledatelnost ovládacích prvků (osvětlení, signalizace, ovládání výtahů, platební a vyvolávací terminály apod.)

Vertikální pohyb v objektu

- pohyb mezi podlažími včetně opory při výstupu do schodů
- barevný kontrast schodišťových stupnic

Přístupnost sociálních zařízení

- stavební přizpůsobení
- vybavenost
- možnost přivolat pomoc
- počet
- dohledatelnost WC

Specifické prvky vycházející z účelu stavby

- např. vyhrazená místa v hlediště kulturních zařízení, šatny, přístup k vybavení u sportovních zařízení apod.

Informační a orientační systém

- prostorová orientace uvnitř budovy
- identifikace jednotlivých prostorových jednotek
- varování před potenciálním nebezpečím